Jaargang 116. Woensdag, 18 Februarij 1857. No. 21.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de **COMMISSIE** in deze Gemeente, bevoegd tot het **teekenen en afgeven** van **ATTESTEN** en **CERTIFICATEN** benoodigd voor de NATIONALE MILITIE, hare Zitting zal houden in het RAADHUIS op **Dingsdag den 24sten** en **Woensdag den 25sten Februarij 1857;** dat de LOTELINGEN, die vermeenen VRIJSTELLING van de DIENST der NATIONALE MILITIE te kunnen reclameren, als **éénig Kind**, als **Theologisch Student**, als **Buitenlandsch-Zeevarende** of op **Broederdienst**, voor die Commissie moeten verschijnen op de hieronder bepaalde dagen en uren, te weten:

Op DINGSDAG den 24sten Februarij 1857, des middags van 12 tot half twee uur, dezulken, wier Geslachtnamen beginnen met de letters A, B, C en D;

op DENZELFDEN DAG des namiddags van 4 tot 6 uur, dezulken, wier Geslachtnamen beginnen met de letters E, F, G, H, I en J;

op WOENSDAG den 25sten Februarij 1857, des voormiddags van 10½ tot 12½ uur, dezulken, wier Geslachtnamen beginnen met de letters K, L, M en N;

op DENZELFDEN DAG des middags van 12½ tot 2 uur, dezulken, wier Geslachtnamen beginnen met de letters O, P, Q, R en S;

op DENZELFDEN DAG des namiddags van 4 tot 6 uur, dezulken, wier Geslachtnamen beginnen met de letters T, U, V, W, Y en Z.

Dat op DINGSDAG den 24sten Februarij 1857, des voormiddags van 10 tot 12 uur, al degenen, die als **Kostwinners** gemelde VRIJSTELLING reclameren, met hunne GETUIGEN voor die Commissie moeten verschijnen.

De Jongelingen, die voor de Commissie het CERTIFICAAT wenschen te erlangen hierboven bedoeld, worden gewaarschuwd niet na te laten, op de bepaalde dagen en uren voor haar te verschijnen; zullende zij, bij gebreke daarvan, de onaangename gevolgen hieruit voortvloeijende zich zelven hebben te wijten.

GRONINGEN, 16 Februarij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Er zijn berigten uit Hongkong van den 30sten December l.l. ontvangen.

Naar luid daarvan zou de Keizer van China het gedrag van *Yeh*, den gouverneur van Canton, afgekeurd en besloten hebben eenen stap tot minnelijke vereffening van geschil met de Engelschen te doen; te dien einde zouden keizerlijke commissarissen van Peking afgezonden worden; deze zouden echter eerst in den loop der maand Februarij Canton bereiken. Intusschen bepaalden de Engelschen zich aldaar tot verdediging der ingenomen positiën.

RUSLAND.

Eene depêche uit Petersburg meldt dat de lang verwachte ukase betreffende de concessie der Russische spoorwegen, eindelijk het licht ziet. De concessie is verleend aan eene maatschappij van Russische en vreemde bankiers en verbindt de Russische spoorwegen door een zijtak naar Koningsbergen, met het groote Europesche spoorwegnet.

— Eene dezer dagen afgewerkte beschrijving van Siberië behelst onderscheidene bijzonderheden, welke de belangrijke bezwaren aanduiden, die eene verbreiding der beschaving naar de oostwaarts gelegene deelen van dit uitgestrekte land nog verhinderen. De afstand van Irkutsk tot Yakutsk bedraagt 2714 wersten, die van Yakutsk tot Ochotsk 2478 wersten, en van daar naar Petro-Pawlowsk, te lande, 4000 wersten, terwijl een overtogt ter zee van daar gewoonlijk 12 tot 30 dagen vordert. Dikwerf zijn de wegen volstrekt onbruikbaar en in den winter, als wanneer eene sledebaan mogelijk is, wordt de koude dikwerf zoo hevig, dat aan geen reizen kan worden gedacht.

GRIEKENLAND.

In Griekenland is het wetboek *Napoleon* aangenomen. De tekst daarvan wordt bij gedeelten in het officiële blad van het gouvernement geplaatst, en deze plaatsing geldt als wettelijke afkondiging.

Men verzekert dat in die conferentie Pruissen het initiatief zal nemen over de voorstellen tot schikking.

ITALIE.

Volgens de jongste berigten uit Napels, bevindt zich de Koning nog steeds te Caserta, omgeven door allerlei voorzigtigheidsmaatregelen. Eene afdeeling kavallerie bevindt zich onafgebroken op het plein van het koninklijk paleis en de toegangen zijn door gendarmen bezet. Wanneer de Koning uitgaat, hetgeen zeer zeldzaam gebeurt, zijn de gendarmen verpligt, de straten vrij te houden. Allen die te Caserta komen of slechts passeren, moeten hunne namen opgeven, hunne passen vertoonen en de reden hunner reis melden.

In Napels waren weder oproerige proclamatiën onder het leger verspreid om het op te ruijen tot wraak van den koningsmoorder *Milano*.

De onderteekenaren beschouwen het gebeurde met *Milano* als een hoogst gunstig voorteeken, vermits het een afdoend blijk is, dat de tyrannen voortaan niet meer op bezoldigde bajonetten kunnen vertrouwen. Hiertegen verdient te worden aangemerkt, dat het verspreiden van zulke proclamatiën al een zeer ongeschikt middel is om den Koning van Napels aan te moedigen tot het verleenen van eene amnestie op eene meer uitgebreide schaal.

— Uit Turijn wordt gemeld, dat de volksvertegenwoordigers aldaar de beraadslaging over het wets-ontwerp tot regeling van het openbare onderwijs hebben ten einde gebragt. Het ontwerp is aangenomen met 95 tegen 55 stemmen.

Voorts wordt in de berigten uit Turijn de aandacht gevestigd op de omstandigheid dat er steeds een zeer levendige strijd wordt gevoerd tusschen de officiële Sardinische bladen en de in Lombardije uitkomende organen van de Oostenrijksche regering.

SPANJE.

Uit Madrid wordt van den 11den dezer berigt, dat de verkiezingen voor de stedelijke besturen in de provinciën ten gunste van het gouvernement en der gematigde partij zijn uitgevallen. Men verwacht denzelfden uitslag voor de parlementaire verkiezingen.

Bij de gehouden verkiezingen hebben een aantal misbruiken plaats gehad, welke hunnen steun vonden in eene depêche van den minister van binnenlandsche zaken aan de burgerlijke gouverneurs in de provinciën, om ieder, wien zij slechts goedvonden, van het grondgebied hunner provinciën verwijderd te houden. Deze misbruiken hebben reeds tot eene manifestatie geleid. Eene commissie uit de progressistische partij, bestaande uit de heeren *Olozaga*, *Lururiaga* en *Caballero*, heeft zich naar den maarschalk *Narvaez* begeven, om zich over deze despotieke handelwijze te beklagen en hem vergunning te vragen, om door middel van de dagbladen, de misbruiken bekend te maken, die bij de verkiezingen hebben plaats gehad.

De maarschalk *Narvaez* was over deze mededeeling zeer verwonderd, verklaarde geheel en al onkundig te zijn van de geheime instructiën, door den minister van binnenlandsche zaken gegeven, beloofde hem daarover in den ministerraad te interpelleren, en zeide hun ten slotte, dat zij de misbruiken door middel der dagbladen mogten openbaar maken, mits zij de grenzen der waardigheid en gematigdheid niet te buiten gingen.

Uit het vorenstaande ziet men duidelijk, hoe weinig te rekenen valt op de door het officiële orgaan onlangs afgelegde verklaring, dat in het kabinet de meest gewenschte eenstemmigheid heerscht.

— De *Gaceta* geeft kennis van de ontdekking van wapenen en ammunitie in het *Théâtre des Variétés* te Madrid; de directeur van dien schouwburg is in hechtenis genomen.

— De minister van justitie heeft dezer dagen aan alle bisschoppen in Spanje eene aanschrijving gerigt, die bewijst dat er in Spanje nog veel tot verzekering der algemeene veiligheid te doen is; in bedoelde circulaire worden de prelaten uitgenoodigd, in alle kerkgebouwen des nachts wacht te doen houden ter voorkoming van kerkroof.

SWITSERLAND.

Volgens berigten uit Parijs, is van daar eene circulaire aan de respective regeringen verzonden, waarin te kennen wordt gegeven, dat de conferentie ter vereffening van de kwestie van Neufchatel, te Parijs zal gehouden worden.

Men heeft hoop dat de conferentie nog vóór het einde der loopende maand zal vergaderen.

DENEMARKEN.

Te Koppenhage zijn twee nieuwe nota's ontvangen betreffende de hertogdommen Holstein-Lauenburg. In de eene, uitgaande van het kabinet van Weenen, wordt geëischt, dat de Deensche regering ten spoedigste zal antwoorden op de eerste mededeelingen betreffende de reclames der Duitsche hertogdommen. In de andere, de Pruissische, wordt aan Denemarken daartoe een termijn van vier weken toegestaan.

Het is bekend dat Pruissen en Oostenrijk op dat punt eenstemmig zijn. Volgens hen zijn de regten der hertogdommen door Denemarken gekrenkt, doordien het de algemeene constitutie van den 2den October 1852 uitgevaardigd heeft zonder toestemming der provinciale staten, en het van de bepalingen dier constitutie gebruik maakt om de zaken over welke de provinciale staten eerst gehoord moeten worden, als o. a. den verkoop der domeinen, naar zijnen zin te behandelen.

GROOT-BRITTANJE.

De door het gouvernement voorgestelde vermindering voor de land- en zeemagt wordt door het publiek zeer toegejuicht. De verkregen besparing bedraagt ruim zeventien millioen, dat is een millioen meer dan de geheele opbrengst der incometax van zestien penningen op het pond. Doch deze belasting, gelijk staande met eene heffing van een vijftiende gedeelte van eens ieders inkomen, was, vooral daar zij regtstreeks door de schatkist ingevorderd wordt, zoo drukkend voor de bevolking, dat zij alleen in buitengewone omstandigheden, gedurende een kort tijdvak van gevaar en geestdrift, gewillig gedragen is, terwijl terstond na het herstel des vredes de verligting van dien last door het publiek met aandrang gevorderd werd.

Het ministerie heeft, na eenige aarzeling, gemeend aan den volkswensch te moeten toegeven; en het heeft de uitgaven voor het krijgswezen zoo veel besnoeid als noodig was om de incometax weder op het vóór den oorlog geheven wordende bedrag van seven penningen per pond te kunnen brengen. De *Times* prijst deswege de ministers, en zegt dat de voorgenomen verlaging der incometax, en hare geheele afschaffing, welke daarop zijns oordeels spoedig moet volgen, bij de natie den indruk eener onuitsprekelijk groote verligting zullen maken, en dat de schatkist ongetwijfeld voor een groot deel schadeloos gesteld zal worden door eene algemeene toeneming der producerende volksbedrijvigheid en der belaste consumtie, welke het gedeelte der inkomsten, hetwelk alsdan in de hand der ingezetenen gelaten wordt, moet voortbrengen.

Het geheele bedrag der staatsinkomsten is geraamd op 66,365,000 en dat der staatsuitgaven op 65,474,000 p. st., zoodat de begrooting sluit met een vermoedelijk batig saldo van 891,000 p. st.

In het Lagerhuis heeft lord *Palmerston* geweigerd te voldoen aan de aanvrage van den heer *Layard*, tot overlegging van de bescheiden betrekking hebbende op den Perzischen oorlog, daar de eerste minister bij herhaling verklaarde, dat de onderhandelingen hoop geven dat de vrede eerlang zal worden hersteld.

— De *Morning-Post*, bekend wegens zijne vijandige gezindheid jegens Rusland, behelst weder een artikel tegen die mogendheid, dat in heftigheid elk denkbeeld te boven gaat en tal van beschuldigingen opwerpt. Het blad beschuldigt Rusland van door zijne kuiperijen, tusschen Frankrijk en Engeland verdeeldheid te stoken; van het vuur der tweedragt tusschen Oostenrijk en Sardinië ijverig aan te blazen; van door middel der Keizerin-moeder de Italianen tot opstand aan te hitsen; van de vereeniging der Donau-vorstendommen onder één vorst, slechts te bevorderen omdat het de voorwetenschap heeft, dat die vorst ten eenemale onder den invloed zal staan van het kabinet van Petersburg; en eindelijk gaat het blad zóó ver van in bedekte termen te laten gevoelen, dat Rusland niet vreemd is aan den plotselingen dood van vier boyaren, bekend als groote tegenstanders van Rusland, en die allen in het tijdsverloop van ééne week ten grave daalden!

Men begrijpt ligtelijk welke indruk zulke vreeselijke beschuldigingen maken, wanneer ze door een blad geopperd worden dat onder den invloed van lord *Palmerston* geschreven wordt en door zijne veelvuldige officiële mededeelingen, te regt als een der regeringsorganen wordt beschouwd. Het artikel spreekt overigens ook nog in hoogst kwetsende termen van verscheidene aanzienlijke personaadjes, zoo als de prins *van Oldenburg*, de hertog *van Nassau*, de heer *v. Kisseleff*, de prinses *v. Lieven*, de heer *Guizot*, enz.

— De Londensche dagbladen behelzen hartverscheurende bijzonderheden van den ongelukkigen toestand eener vrouw, kleindochter van een generaal, dochter van een kapitein en weduwe van een luitenant, die hare vijf zonen in den oorlog (drie in Oost-Indië en twee in de Krim) heeft verloren en thans in haren behoeftigen toestand zich tot Prins *Albert* gewend hebbende, is afgewezen met het antwoord, dat Z. K. H. niets voor haar kon doen, omdat hij door zoo vele aanzoeken wordt bestormd.

— In het arsenaal van Woolwich ziet het er weder zeer krijgszuchtig uit; dagelijks wordt eene menigte kogels en bommen naar China ingescheept.

— De kamer van koophandel van Manchester hield in de vorige week hare jaarlijksche vergadering. Het meeste belang wekte de redevoering van den president, den heer *Bazley*, die op de noodzakelijkheid wees zich langzamerheid van de Amerikaansche katoenmarkt te emanciperen en de katoen-kultuur in Indië en de Britsche koloniën te bevorderen. De slavenarbeid in Amerika, zeide hij onder anderen, wordt met elk jaar kostbaarder. Vroeger kostte een slaaf gemiddeld 100 p. st., en aangenomen dat er 500,000 op de plantages van Amerika gebezigd werden, zoo gaf dit een kapitaal van 50,000,000 p. st. Dit was echter in de laatste jaren tot het driedubbele gestegen, daar de waarde van den slaven-arbeid zooveel was vermeerderd. Te gelijk was het verbruik van katoen in Rusland, Holland en België meer dan in Engeland toegenomen en wel in de laatste 14 jaren tot het viervoudige en in Engeland slechts tot het dubbele. Wil Engeland niet overvleugeld worden, dan moet het nieuwe en goedkoope katoenbronnen in Azië, Afrika of Australië voor zich openen.

BELGIE.

Zooals te voorzien was, heeft bij de stemming over het voorstel van den heer *Frère*, om de universiteitsbeurzen evenredig onder de vier hoogescholen des lands door den staat te doen verdeelen, een zeer hevig tooneel plaats gehad. Met 54 tegen 44 stemmen werd het voorstel verworpen, om het voorstel van den heer *Frère* in handen van eene commissie te stellen, ten einde daarover rapport uit te brengen.

De liberalen meenen, dat deze uitslag eene ontkenning is voor de clericale partij, die met eene nederlaag kan worden gelijk gesteld; — dat, wanneer men gedurende acht dagen niet anders hoort gewagen dan van roof, onwettig bezit, oneerlijke bedoelingen en wat des meer zij, vijf stemmen meerderheid, tegenover eene zoo indrukwekkende minderheid, wel in staat zijn om het publiek, 't welk thans de stukken van het proces zelf kan onderzoeken, behoorlijk in te lichten.

Algemeen erkent men, dat de heer *Frère* met klem en waardigheid heeft gesproken. Hij heeft de regterzijde verweten, dat zij de waarheid vreest en ook reden heeft om die te vreezen; — dat van de 486 beurzen 425, door de geestelijkheid bestuurd, ten voordeele van de Leuvensche universiteit komen; — dat elk jaar die beurzen nog een batig saldo opleveren, waarvan een tot dusver niet bekend gebruik wordt gemaakt, en wat des meer zij.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 16 Februarij.

Bij de Tweede Kamer is thans ingekomen een wetsontwerp tot regeling der jagt en visscherij. Het beginsel der wet van 1852 is daarbij behouden en, niettegenstaande de beschouwingen die de Regering in den aanvang der memorie van toelichting ten voordeele daarvan aanvoert, het publiek jagtveld niet ingevoerd.

De veranderingen betreffen vooral de straffen. Het stelsel van geldboete of subsidiaire gevangenisstraf der wet van 1852 is verlaten en dat van geldboete en gevangenisstraf, te zamen of afzonderlijk aangenomen. — Het systema van transactiën, maar op gewijzigden voet, is weder ingesteld. — Ter vermindering van het aantal verzoeken om gratie wordt den regter vrijgelaten een zachter veroordeelend vonnis uit te spreken. — De verbeurdverklaring van jagt- en vischtuig is aanzienlijk beperkt. — Ook wordt eene beperking voorgesteld ten aanzien van het uitkeeren van premiën aan de verbaliserende ambtenaren. — Vele andere artikelen hebben eveneens veranderingen ondergaan.

— Het *Residentie Blad* meent te mogen verzekeren, dat het wetsontwerp op het onderwijs thans bij den raad van state in overweging is en waarschijnlijk binnen 14 dagen bij de tweede kamer zal inkomen.

— Men verneemt dat bij den minister van koloniën het ernstige voornemen bestaat, om de pogingen te ondersteunen van hen, die eene directe stoompakketvaart tusschen het moederland en Nederlandsch Indië wenschen aan te leggen, en dat daartoe hoogst waarschijnlijk door het Rijk eene subsidie zal worden verstrekt.

— De onlangs eervol ontslagen secretaris-generaal bij het departement van justitie, mr. *C. C. E. d'Engelbronner*, heeft zich bij een eerbiedig adres tot Z. M. gewend, en daarbij te kennen gegeven, dat hij het hem toegekende wachtgeld, onder de daarbij bepaalde voorwaarden, niet konde aannemen. De heer *d'Engelbronner* heeft zich te gelijker tijd als advokaat bij den hoogen raad der Nederlanden doen inschrijven.

Een correspondent der *Amst. Ct.* voegt hierbij, dat de heer *d'Engelbronner* den Koning verzoeken zal eene commissie te benoemen, om zijne handelingen als secretaris-generaal bij het departement van justitie te doen onderzoeken."

— Door het departement van financiën is wederom een overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand Januarij van 1857.

Die opbrengst heeft bedragen de som van *f* 4,065,028.19. De raming over deze maand was *f* 4,533,908.74, terwijl in dezelfde maand van 1856 de opbrengst is geweest *f* 4,342,890.19½.

— De weekgelden, welke des Zaturdags avonds aan de werklieden der stad 's Hage werden uitbetaald, zullen hun voortaan des Maandags avonds worden verstrekt.

— Na de kreet van afkeuring die van zoovele zijden is opgegaan over het reglement op de drukwerken in Ned.-Indië, het „werk der duisternis," gelijk het door den heer *Thorbecke* wordt betiteld — doen zich thans ook stemmen op in de dagbladpers die dat reglement in bescherming nemen. Ook deze willen wij voor onze lezers niet verzwijgen. Aan het hoofd dier verdedigers staat het *Tielsch Weekb.*, 't welk zich o. a. aldus uitlaat:

„De vrijheid van de drukpers is eene van de meest dierbare voorregten, die de grondwet voor ons heeft bewaard. Ondanks de schromelijke misbruiken, die wij er dagelijks van zien maken, is er voorzeker geen denkend Nederlander, die zou wenschen dat die vrijheid werd verkocht.

„Maar die vrijheid en dat regt kan, onzes inziens, alléén worden gegeven aan een beschaafd en verlicht volk, dat kennis en ervaring genoeg bezit om zich een eigen oordeel te vormen over de producten van de pers en om „het kaf van het koren te onderscheiden."

„De wapenen en de werktuigen, waarvan zich de volwassenen bedienen tot hunne verdediging of tot het volvoeren van hun bedrijf, zijn gevaarlijk in de hand der kinderen en soms doodelijk voor hen zelven of voor anderen.

„Wie, dus, bij eene bevolking die, in vele opzigten, nog met de kinderen gelijk staat, die vrijheid van drukpers zou wenschen in te voeren, waarin zich Nederland verblijdt, zou haar een wapen of een werktuig in handen geven, waarvan het geen ander, dan een verkeerd gebruik zou maken: doodelijk voor haar zelve — doodelijk ook voor ons....

„In Nederland ongeschondene handhaving van art. 8 van de grondwet! Maar wie de vrijheid van drukpers in Indië vraagt, vraagt het verlies van die kostbare volkplanting .."

Het *Friesch Weekblad* laat zich in gelijken zin uit:

„Vrijheid van drukpers — zoo lezen wij daar — past in een despotieken staat niet. Wat is de heerschappij van Nederland over Java anders dan despotisme, op regt van verovering gegrond?"

Doch het zijn slechts enkele stemmen die het reglement op de drukwerken verdedigen. Naar mate dit meer bekend wordt, neemt ook de afkeuring er van toe. Wij willen hier nog slechts wijzen op een krachtig woord door den heer *de P(into)* uitgesproken in het *Weekbl. v. h. Regt*, die als slotsom zijner beschouwing over het drukpersreglement het volgende opgeeft:

„Wat brengt nu het dierbaar geschenk van den minister van koloniën aan zijne landgenooten? Het vernietigt en doodt iedere vrijheid van drukker en schrijver. Het onderdrukt de zich langzamerhand ontwikkelende verlichting en beschaving. Het versmoort de stem der waarheid; het maakt niet alleen elke openbare behandeling van staatkundige en staathuishoudkundige onderwerpen onmogelijk; maar het is niet minder een onoverkomelijke hinderpaal zelfs tegen de verspreiding van bloot wetenschappelijke en letterkundige werken. Het verloochent de stelling, dat de drukpers is „een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting"; — en het maakt alzoo de grondwet van 1815 tot eene leugenares. Het roeit met tak en wortel in Indië uit een der schoonste, der nuttigste takken van handel en nijverheid, omdat het er het bedrijf van onmogelijk maakt; en het legt aan hen, die daarvan in Nederland hun beroep maken, zeer gevoelige en onwettige belemmeringen in den weg, waarvan zij de aanzienlijke geldelijke verliezen al zeer spoedig zullen gevoelen.

„En dat alles geschiedt in Nederland, in het vaderland van *Coster*.

„En dat geschenk zond men naar Indië, voordat men het

*Costers*beeld op de groote markt te Haarlem door den scherpregter in stukken heeft doen slaan.

»Arme *koningin der aarde*, gij wordt gruwelijk mishandeld in dat gedeelte van uw koningrijk, dat men Nederlandsch Indië noemt."

— Door de Britsche postadministratie is eene nieuwe dienst van stoompakketbooten op *Australië* aangelegd, welke, zoowel van Southampton als van Marseille uitgaande, en in de rigting van Alexandrië loopende, in verband met andere pakketbooten aan gene zijde van de landengte van Suez, nagenoeg op denzelfden voet als de dienst van de Indische landpost is ingerigt, ofschoon daarvan geheel onafhankelijk en op zich zelve staande.

De pakketbooten vertrekken voor de eerste maal van Southampton op den 28sten Februarij en van Marseille op den 2den Maart aanstaande. Voorts ten tweeden male van Southampton op den 12den en van Marseille op den 18den Maart, en vervolgens op de laatstvermelde dagen in elke maand.

De brieven zijn hier te lande bij het vertrek onderhevig aan eene gedwongene frankering over den afstand van de plaats van afzending tot aan de haven van Australië. Het port bedraagt bij verzending over Southampton 70 cents den enkelen brief, met toepassing der gewigtsopklimming van 15 tot 15 wigtjes; en bij verzending over Marseille 50 cents, met toepassing der opklimming van $7\frac{1}{2}$ tot $7\frac{1}{2}$ wigtjes.

ASSEN, 17 Februarij.

Zoo als men weet heeft de Drentsche veen- en middenkanaal-maatschappij een gedeelte der Noord- en Zuid-Barger veenen van de geregtigden gekocht. Een gedeelte der verkoopers wil de veenen aan de maatschappij *niet* leveren, zoodat zij binnen kort voor de arr.-regtb. te Assen zullen worden gedagvaard. Opmerkelijk is het, dat over die veenen o.a. een proces is gevoerd gedurende ruim 25 jaren, vervolgens een proces met den heer *van Ruinen* uit Amsterdam, enz.

— De Hooge Regering heeft onlangs aan de heeren *van Gend en Loos* concessie verleend voor eene dagelijksche diligencedienst van Assen over Veendam en Winschoten naar Leer, in verband met den Oostfrieschen spoorweg aan de eene zijde, en aan de andere zijde in verband met de nachtdiligence die op de Zwolsche stoomboot correspondeert.

GRONINGEN, 17 Februarij.

Van wege het boekverkoopers-collegie alhier is heden een adres opgezonden aan Z. M. den Koning, waarin de leden van dat collegie hunne adhaesie te kennen geven aan het adres den 7den dezer door het bestuur van de vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels aan Z. M. opgezonden ter zake van het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, en waarin adressanten zich veroorloven, met bescheiden aandrang Z. M. eerbiedig te verzoeken: »dat het Z. M. behage om, met intrekking van het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, maatregelen te doen nemen om de verantwoordelijkheid, bedoeld bij art. 110 der wet tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië, te doen regelen bij de wet."

— De verjaardag van Z. M. den Koning, welke op aanstaanden Donderdag invalt, zal alhier worden herdacht door het houden eener parade in groot tenue, door de alhier in garnizoen liggende troepen.

— Bij de nog altijd stijgende prijzen der boter was de politie er heden morgen weder op bedacht om een onderzoek in te stellen naar de vereischte zwaarte, daar er nog steeds onder de verkoopers zijn die hunne boter te ligt ter markt brengen. Ook nu weder had de boter van een tweetal verkoopers niet het vereischte gewigt. Zij werden daarvoor gestraft met boeten van ƒ 9 en ƒ 6.

— Gisteren avond arriveerde alhier de beurtschipper J. BOERSMA van Dokkum, zijnde de eerste beurtman welke na het openen van het water alhier is aangekomen. Ook in het voorgaande jaar was deze wakkere man de eerste die de sedert eenigen tijd rustende scheepvaart wederom deed herleven.

— Uit *Beerta* wordt ons van den 26sten het volgende medegedeeld: 't Is voorwaar een treurig verschijnsel, dat men dezer dagen meer dan vroeger hoort van vechtpartijen. Voor eenige weken las men in deze Courant een afzonderlijk artikel over den teruggang der beschaving onder den dienstbaren stand. 't Is echter niet alleen dáár, dat men daarover te klagen heeft, maar in vele dorpen merkt men dit verschijnsel op. Zoo had verleden week eene vechtpartij plaats tusschen knechten van Oostfriesland en van de N. Schans, waarbij de eerste tot over de grenzen werden teruggedreven; maar van beide zijden werden er gekwetst, en waarschijnlijk is het aan de te Winschoten gestationeerde dragonders, die derwaarts werden gezonden, dank te weten, dat er later tusschen beide partijen geen nog ernstiger ontmoeting heeft plaats gehad. Maar ook het volgende voorval moge tot bijdrage strekken. Men verhaalt n.l. het volgende: Gisteren avond omstreeks half elf, ontmoetten drie boerenknechten van Beerta, die Winschoten hadden bezocht, op hunne terugreis, op het einde van den eenzamen Winschoter weg, twee schippersgezellen, broeders, te Winschoten woonachtig, die vier meisjes vergezelden. De drie veroorloofden zich met de meisjes eenige stoeijerij, waardoor de schippersgezellen verwoed op hen aanvielen met messen gewapend. Terwijl reeds de meisjes waren gevlugt, had er een moorddadig gevecht plaats, 't welk daarmede eindigde, dat de schippersgezellen weldra weer de meisjes hadden achterhaald, en zich op nieuw bij haar aansloten; maar van de drie knechten hadden twee naauwelijks de kracht, zich naar de nabij gelegen herberg te kunnen begeven, terwijl de derde door anderen op den weg liggende werd gevonden en mede derwaarts gebragt. Terstond werd de heer RINSEMA, chirurgijn te Winschoten, ter hulp gehaald, en hoe het er uitzag, laat zich afleiden wanneer men weet, dat de chirurgijn meer dan drie uren heeft moeten werken, om alle drie behoorlijk te verbinden. De een had eene snede bijna van het eene oor tot het andere, zoodat de neus op de bovenlip lag, behalve nog andere diepe wonden. De weg was met bloed geverwd.

— Ons wordt berigt, dat een vermogend landbouwer in de gemeente *Winsum*, elders zich met der woon willende vestigen, zijne boerenplaats met de daarbij behoorende landerijen voor ƒ 36,000 heeft verkocht, terwijl diezelfde boerenplaats en landerijen vroeger gekocht was voor ƒ 8000.

Het is opmerkelijk te achten, dat de prijs van landerijen nog steeds stijgende is, en dit doet vreezen, dat de duurte van vele levensmiddelen van blijvenden duur zij.

— Als een bewijs dat er in de omstreken dezer stad zware kalveren gemest worden, wordt ons gemeld, dat een bij den molenaar H. E. LANTINGA te *Wetsinge* op den 12den j.l. geslagt zoetemelks kalf, hetwelk slechts 8 maanden oud was, gewogen heeft 470 halve Ned. ℔.

Schokland. — Schoonoord.

De heer TER SCHOUW, R. Kath. pastoor op Schokland, geeft in het *Handbl.* een treffend verslag van den ongelukkigen toestand der bewoners van het eiland Schokland, waarmede wij ook onze lezers nader wenschen bekend te maken.

Na aangetoond te hebben, dat het eiland onontbeerlijk is voor de kleine vaart, en dat het uit dien hoofde ook noodzakelijk moet worden bewoond, laat hij zich verder aldus uit:

»Intusschen zijn en blijven de bewoners van Schokland armoedig; als zoodanig zijn zij dan ook overal in den lande bekend; jaren lang is van hunne armoede in de nieuwsbladen gewag gemaakt; maar misschien heeft men zich nog zelden afgevraagd, wat mag toch de reden zijn dat Schokland steeds zoo arm blijft, in vergelijking van de andere visschersdorpen hier te lande? Ik zal trachten dit volgens mijne overtuiging te lichten, in de hoop, dat er een geneesmiddel moge gevonden worden voor de kwaal."

Die redenen zijn, volgens genoemden pastoor, van drieledigen aard.

»1) De vischvangst, waarvan de Schokkers moeten leven, levert hun sedert jaren geen bestaan meer op."

»2) Omdat het visschen geen bestaan opleverde, is hier onder medewerking van den staat eene calicots weverij tot stand gekomen; dan ook deze, gevestigd om de armoede te lenigen, gaf aanleiding tot armoede." (Deze opmerking, dat vooral weverijen een verderf zijn voor de plaats waar ze worden opgerigt, daar ze niet alleen het pauperisme in de hand werken, maar ook de zedeloosheid bevorderen, wordt nog te veel over het hoofd gezien, hoe waar ze ook is.)

»3) Het veelvuldig inroepen van den milddadigheidszin van Neêrlands ingezetenen, het collecteren door middel van de nieuwsbladen. Dat collecteren gebeurde jaren achtereen, de Schokkers hadden er zich aan gewoon gemaakt en rekenden er voor den winter op, om door het publiek te worden onderhouden. Op weinig eervolle uitzonderingen na, was de schaamte voor het bedelen bij de Schokkers weg....

»En wat is thans de toestand? Dat de bewoners van Schokland, vóór dat men er weefde, vóór dat ten hunnen gunste op de milddadigheid van het publiek een beroep werd gedaan, nog beter in hunne behoeften konden voorzien dan thans.

»En nu herhaal ik: wat is het geneesmiddel voor de kwaal? Hulp moet er komen, of de Schokkers zullen van kommer en gebrek moeten wegkwijnen; maar moet die hulp bestaan in een beroep op de publieke weldadigheid, dan bedekt gij de wonde wel, maar geneest haar niet. Intusschen daar is groote armoede en voorziening moet er zijn.

»Wat zal daarvoor het middel zijn? Die vraag aan het publiek te doen, was het doel van dit mijn schrijven, en ik wensch tot welzijn van Schokland en tot eer van Nederland, dat het antwoord gunstig moge zijn en uitgevoerd moge worden!"

Mogt iemand onder onze lezers de hier bedoelde vraag weten op te lossen, volgaarne stellen wij deze Courant voor dat antwoord ter beschikking.

Behalve Schokland, is er nog eene andere hulpbehoevende plaats in ons land, waarop in dit blad reeds meermalen de aandacht is gevestigd, en die ook nog in de laatste dagen heeft ondervonden, dat Groningen zich haar lot aantrekt (*).

»Daar is, — zegt de *Wekker* — in het binnenste van Drenthe, op het beruchte Ellertsveld, op de barre heide, aan den zoom der veengronden, bij 't nieuw gegraven Oranjekanaal sedert twee à drie jaren eene volkplanting ontstaan van »polderjongens" en veenwerkers, of zwervende huisgezinnen uit onderscheidene provinciën onzes Vaderlands. Zonder tucht of opzigt, orde of regel, stegen ruwheid en verwildering in de jonge gemeente welhaast ten troon. De behoefte aan kerk en school komt eindelijk tot bewustheid. Ter voorziening in Schoonoord's hoogste belangen vormt er zich in de nabuurschap eene flinke commissie. Zij doet een beroep op de menschenliefde van genootschap en partikulier, sticht eene kerk, tevens school met daaraan verbonden woning, bevordert de benoeming van een openbaar onderwijzer, catechiseermeester en voorganger bij de openbare godsdienstoefening bovendien, en ziet thans in zeker opzigt met een oog van welgevallen op de vrucht van haren moeijelijken arbeid neder.

»De schamele bevolking, met verwaarloosde opvoeding en geringe ontwikkeling, gelijkt evenwel nog een zwak en ziekelijk kind, dat waggelend gaat en een' smeekenden blik om zich heen werpt, of ook iemand zich zijner wil aantrekken, om hem te ondersteunen en te helpen. Vier à vijf maanden van de werkzaamheden des onderwijzers alhier, leerden hem maar al te zeer de vele en velerlei behoeften der nieuwe kolonie kennen. Helaas, dat zij er van overtuigd waren, die menschen, hoe overdaad en uitspatting in den zomer gevolgd zijn van armoede en ellende in den winter. Niet om het broodsgebrek des oogenbliks, wenschen we echter de welwillende hulp van ambtgenooten, heeren schoolopzieners en voorstanders van opvoeding door onderwijs, maar om de ontwikkeling van het opkomend geslacht, ter oprigting van een schoolfonds. Ruim honderd schoolpligtige leerlingen, schandelijk verwaarloosd en diep onkundig, beklagenswaardige kinderen van onverschillige ouders, nopen ons dezen weg in te slaan. Op u, waarde menschenvrienden! is thans ons oog gevestigd. En worden er jaarlijks schatten versameld voor de blinde heidenen buitenslands, we mogen vertrouwen, dat er ook een penningske overschiet voor de arme »polderjongens" en veenwerkers binnenslands."

Gaarne zullen ook wij ons belasten met de ontvangst van alle giften, die men in deze streken zou willen afzonderen om een schoolfonds voor Schoonoord's jeugd te stichten.

(*) Naar wij vernemen, heeft de onlangs hier gehoudene verloting ten voordeele van de school van *Schoonoord* ongeveer ƒ 200 opgebragt, welke som aan de bestaande commissie is ter hand gesteld. Vooral zij die deze verloting hebben bestuurd verdienen den dank van Schoonoords ingezetenen voor hunnen lofwaardigen en goed geslaagden arbeid.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Maandag den 16den Februarij.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, MULLER, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, SWAAGMAN, VAN SWINDEREN, MEIJER, DOMMERING, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS, en VAN IMHOFF.

Aan de orde wordt gesteld.

1) *Benoeming van een lid in de veencommissie*, in plaats van den heer ONNES. — Bij eene tweede stemming wordt in die commissie benoemd de heer EDELINCK. — De benoemde verklaart die betrekking aan te nemen.

2) *Benoeming van een lid in de commissie bedoeld bij art. 166 der gemeentewet*, in plaats van wijlen den heer LOHMAN. — De keuze valt bij eerste stemming op den heer VAN SWINDEREN, die zich bereid verklaart, het lidmaatschap op zich te nemen.

3) *Missive van Ged. Staten houdende bedenkingen van den minister van binnenl. zaken op het raadsvoorstel tot heffing van leges ter secretarie.* — Ged. Staten noodigen, naar aanleiding dier bedenkingen, den raad uit het voorstel in nadere overweging te nemen. — In handen van burg. en weth. gesteld om berigt en raad.

4) *Mededeeling, dat de begrooting over 1857, door Ged. Staten, bij besluit van den 29sten Januarij is goedgekeurd.* — Voor notificatie aangenomen.

5) *Missive van Ged. Staten, houdende voorstel tot benoeming eener commissie uit den raad*, ten einde met gecommitteerden uit hun midden, zijnde de commissaris des Konings en de heeren DE HAAN en HOMAN, te confereren over de bijdrage dezer gemeente voor de verbetering der scheepvaartkanalen in dit gewest.

De voorzitter stelt voor hieraan te voldoen. — Daar evenwel de heeren CREMERS en VAN ITTERSUM deze zaak liever zagen uitgesteld tot eene volgende zitting, wordt dienovereenkomstig besloten.

6) *Rapport over het onderhoud der gebouwen ten dienste van het garnizoen ook na den 1sten Januarij* 1857.

Dit rapport, in de vorige zitting uitgebragt, heeft ter visie gelegen. Inmiddels is ingekomen eene missive van Ged. Staten over diezelfde zaak en over de kazernemeubelen. Gedeputeerden geven hierin te kennen, dat zij over de verpligting der gemeente tot het uittrekken op de begrooting eener post voor kazernemeubelen, het gevoelen van den minister van binnenl. zaken hebben gevraagd. Deze heeft hun ook als zijne meening te kennen gegeven, dat het besluit van den Souvereinen Vorst van den 26sten Junij 1814 niet als door art. 212 van de grondwet van 1815 afgeschaft kan worden beschouwd, op grond van art. 2 der additionele artikelen dier grondwet, doch tevens, dat genoemd besluit niet moet worden aangemerkt als eene wet, daar de Koning op dat oogenblik niet meer de wetgevende magt in zich vereenigde. De minister acht het evenwel wenschelijk, dat de kosten voor kazernemeubelen op de begrooting van 1857 worden gebragt, ook omdat bij het ministerie van oorlog een wets-ontwerp tot regeling van dit onderwerp in behandeling is, zoodat het raadzaam is, dat de zaak thans niet uit haar verband worde gerukt en de raad ten minste nog voor 1857 bedoeld kon. besluit van 1814 opvolge.

Zonder beraadslaging of hoofdelijke stemming wordt besloten *a*) conform de conclusie van het rapport, zoodat de hier bedoelde post nog op de begrooting van 1857 zal worden uitgetrokken en *b*) de missive van Ged. Staten voor notificatie aan te nemen.

7) *Rapport over de opheffing of verplaatsing van de weekmarkt op Goeden Vrijdag.*

Zonder beraadslaging of hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig de conclusie van dat rapport besloten.

8) *Rapport van de commissie van art. 166 der gemeentewet betreffende het verzoek van Teschuath-Israël om een gebouw aan het Zuiderdiep tot synagoge te mogen inrigten*, bij monde van den heer CREMERS.

De commissie herinnert, dat burg. en weth. hebben geadviseerd om het verzoek toe te staan, maar tevens om te besluiten, dat aan den zerkhouwer PIETERS, die daartegen bezwaren had ingebragt, onverlet moet blijven zijn regt om het bedrijf van zerkhouwer uit te oefenen. Dit advies nu was in hare handen gesteld om te onderzoeken, of er ook in de bewoordingen eenige strijd met de bepalingen van het politie-reglement als anderzins was gelegen. De commissie heeft daarom de woorden van dat advies naauwgezet overwogen. Zij deelt die overweging mede en adviseert ten slotte: 1) dat de raad twee besluiten vaststelle, het eerste daartoe strekkende, dat aan de afgescheidene Israëlitische gemeente Teschuath-Israël het verzoek worde toegestaan, op grond dat zich geene redenen van openbare orde daartegen verzetten; het tweede, bepalende dat aan PIETERS worde geantwoord, dat de raad geene termen heeft om zijn verzoek in te willigen, met het oog op het kon. besluit van den 31sten Januarij 1824 en artt. 29 en 30 van het reglement van politie; 2) dat de raad verklare, dat het wenschelijk is, dat burg. en weth. het verlof aan PIETERS niet inkrimpen of intrekken, en voorts dat van deze besluiten aan de afgescheidene Israëlitische gemeente en PIETERS worde kennis gegeven. — Ter visie.

9) *Aanbesteding van eene draaibrug in plaats van het Trappenboogje.* — De voorzitter deelt mede, dat voor deze verandering ƒ 3200 op de begrooting is gebragt; dat de laagste inschrijving evenwel is geweest ƒ 3456; dat burg. en weth. toch de aanbesteding wenschen goed te keuren, maar ook de opinie van den raad te vernemen. — Nadat de heer TRIP de reden van bedoeld verschil in cijfers heeft opgegeven, wordt zonder hoofdelijke stemming besloten burg. en weth. te magtigen de aanbesteding goed te keuren.

10) *Bestek en teekening van de werken uit te voeren bij den Kijk-in-'t Jatsboog.* — Besloten deze te stellen in handen van de heeren TRIP, QUINTUS, VAN ITTERSUM, DOMMERING en VAN HOUTEN.

11) *Bestek en teekening van een weegtoestel bij de kraan aan de Noorderhaven.* — In handen van dezelfde commissie gesteld.

12) *Bestek en teekening voor eene nieuwe brug in plaats van den Haddingeboog.* — Mede in handen van die commissie gesteld.

13) *Adres van eene commissie uit ingezetenen van Wildervank, Onstwedde en Vlagtwedde over een aan te leggen kunstweg van de klapbrug bij de eerste Veenhuizer doorsnijding in den weg bijlangs het Stadskanaal tot aan de Hannoversche grenzen.* — Adressanten geven hierin te kennen, dat zij in eene onlangs gehoudene vergadering van ingezetenen van Stadskanaal zijn benoemd tot eene commissie om de voorbereidende werkzaamheden te regelen voor de verlenging van den kunstweg langs Stadskanaal.

Geheel afhankelijk van de gemeente Groningen als eigenares van den grond neemt de commissie de vrijheid te vragen of het gemeentebestuur van Groningen den aanleg van den bedoelden weg zelve zou willen op zich nemen; zoo ja, onder welke voorwaarden; zoo neen, of het dan den grond voor den weg benoodigd zou willen afstaan en welk subsidie het dan voor den aanleg zou willen geven. Zoo de raad zelf tot den aanleg besluit, zouden adressanten wenschen te weten, binnen hoeveel jaren hij van oordeel is, dat de weg zou worden voltooid. — In handen van de veencommissie om berigt en raad.

14) *Verzoek van* C. DE JONG *om eene heemstede te Stadskanaal in erfpacht te bekomen.* — De veencommissie heeft hiertegen geene bedenking. — Onder goedkeuring van Ged. Staten wordt besloten het verzoek toe te staan.

15) *Voorstel van burg. en weth. om een aan de gemeente toebehoorend stuk gronds in de Kruisstraat openbaar te verhuren.* — Aangenomen.

16) *Rapport op de verzoeken der gemeentebesturen van Haren en Eelde betreffende een aan te leggen kunstweg in het zuidelijk deel dezer provincie*, bij monde van den heer CREMERS.

Het gemeentebestuur van Eelde verzoekt te willen bewerken, dat de aan te leggen weg van Smilde worde gelegd van Peize over Paterswolde naar Haren. De commissie merkt op, dat, nu de gemeentebesturen van Norg, Peize, Roden, enz. zich tot den raad hebben gewend over den aanleg van een weg ter verbinding van Groningen met N.O. Drenthe en nu daarover reeds rapport is uitgebragt, het niet passend is in dat plan van deze zijde belangrijke wijzigingen te brengen, tenzij de bepaalde belangen van Groningen dit tot pligt mogten maken. Dit schijnt evenwel niet het geval. Om den korteren afstand beveelt zich de rigting over Peize direct op Groningen boven die over Paterswolde en Haren aan. Daarom schijnt het niet raadzaam, dat de raad aandringe op de door Eelde voorgestelde rigting.

Wat het verzoek van burg. en weth. van Haren betreft, om alsnog te besluiten tot het geven van het vroeger toegezegd subsidie voor een aan te leggen kunstweg tusschen Haren en Paterswolde, merkt de commissie op, dat, daar de termijn verloopen is binnen welken dat subsidie was toegezegd, de gemeente weder geheel vrij is. Zij meent evenwel, om opgegevene redenen, dat het onbillijk zou zijn nu het subsidie voor dezen weg te onthouden.

Ten slotte adviseert de commissie, dat de raad besluite 1) burg. en weth. op te dragen aan het gemeentebestuur van Eelde te antwoorden in bovenbedoelden zin; 2) aan burg. en weth. van Haren te kennen te geven, dat de raad — overwegende, dat de redenen waarom oorspronkelijk een subsidie is beloofd, nog bestaan — onder goedkeuring van Ged. Staten heeft besloten aan de gemeente Haren te geven 20 pCt. ten honderd van de kosten van aanleg voor een kunstweg tusschen Haren en Paterswolde, mits die som niet meer dan ƒ 4800 bedrage en onder eenige voorwaarden betreffende den termijn van betaling, enz. — Ter visie om in eene volgende zitting te worden behandeld.

De deuren worden hierop gesloten, ten einde te beraadslagen over ingekomene reclames tegen het kohier van den hoofdelijken omslag over 1857 en eenige andere zaken.

AANBESTEDINGEN en VERPACHTING.

GRONINGEN, 16 Februarij. Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats van het maken van eene nieuwe klapbrug ter vervanging van de bestaande te Foxhol; ingekomen 3 bilj., als ƒ 2289, ƒ 2287 en ƒ 2146, zijnde het laatste van E. KAMPING, te Hoogezand.

Heden morgen had in een der vertrekken van het provinciehuis alhier bij inzetting en opbod de volgende verpachting plaats: I. *De ontvangst der tolgelden op den weg van Groningen naar Stroobos*, voor den tijd van 3 jaren, ingaande den 1sten Mei 1857 en eindigende den 1sten Mei 1860, des middags te 12 uur, in vijf perceelen, als: *a.* de tol no. 1 bij Hoogkerk, met de daarbij behoorende woning, zijnde hierop de hoogste bieder J. PEEREL, koopman te Lutjegast, voor ƒ 1250; — *b.* de tol no. 2 te Oostwold, tusschen de Zuidwenning enz., waarbij geen provinciale woning, hoogste bieder H. A. POLL, op de Bril, voor ƒ 835; — *c.* de tol no. 3 bij de Briltil, met de daarbij behoorende woning, R. J. VAN DER ZWAAG, voor ƒ 600; — *d.* de tol no. 4 bij het verlaat de Gaarkeuken, waarbij geen provinciale woning; hierbij is perceel III gevoegd, zijnde ontvangst der passagegelden door het verlaat en de ophaalbrug bij de Gaarkeuken; gezamenlijk gepacht door S. RIJTINGA, voor ƒ 2370; — *e.* de tol no. 5 bij Stroobos, met de daarbij behoorende woning; hierbij is gevoegd perc. II, de ontvangst der passagegelden door het verlaat te Stroobos, waarvan pachter is geworden D. SCHEBRINGA, voor ƒ 1990. IV. *De ontvangst der tolgelden van den tolboom op den weg van Enumatil tot de Zandhoogte*, met de daarbij behoorende woning en gronden, voor den tijd van 6 jaren; gepacht door HOUTMAN, voor ƒ 450.

Daarna had de aanbesteding plaats van *de perceelen* 6 *tot en met* 10 *van het leveren van materialen tot het onderhouden der provinciale en groote wegen van de 2de klasse in de provincie Groningen*, als 6) Weg tusschen Groningen en het Tolhek te Onderdendam, enz.: 3 bilj., H. B. HARKEMA, voor ƒ 3549, J. P. TAKENS ƒ 3470 en P, E. MARREMA ƒ 3290; — 7) Weg tusschen het tolhek te Onderdendam, enz., 2 bilj., H. B. HARKEMA, voor ƒ 3349 en J. P. TAKENS ƒ 3056; — 8) Weg van Martenshoek tot den dam te Noordbroek; 3 bilj., H. J. HILLINGA, voor ƒ 2902, J. J. SIJTZES ƒ 2712 en J. H. LIMBORGH ƒ 2609; — 9) Weg van den dam te Noordbroek tot Winschoten; 3 bilj., J. H. LIMBORGH, voor ƒ 2793, H. J. HILLINGA ƒ 2775 en J. HOUWING ƒ 2770; — 10) Weg van Winschoten naar de Morige; 2 bilj., J. HOUWING, voor ƒ 1640 en H. J. HILLINGA ƒ 1550.

Ook had nog de aanbesteding plaats van: 1) het herstellen van het schermwerk ten N. W. van Delfzijl, in de Zuidwenning, wederzijds hoofd no. 1; 6 bilj., J. F. SCHERPHUIS ƒ 5685; J. HEMMES ƒ 5590; H. VREEZE ƒ 5575; H K. VAN BUUREN ƒ 5550; H. ZANDMAN ƒ 5474 en W. DELKEN ƒ 5462, allen te Delfzijl; — 2) het begreppelen enz. van het buitenland Reide; 3 bilj., J. HEMMES ƒ 480; J. F. SCHERPHUIS ƒ 468 en H. ZANDMAN ƒ 449, allen te Delfzijl.

KERKNIEUWS.

FEERWERD, 15 Februarij. Heden voormiddag na geëindigde godsdienstoefening maakte onze herder en leeraar J. S. NIEWEG ons van den predikstoel bekend, dat z.weleerw. eene beroeping had ontvangen naar de gemeente van Bergschenhoek in Zuidholland, welke door hem in ernstig beraad is genomen. Berigtgever dezes zegt, dat hij betuigt de tolk der gansche gemeente te zijn, als hij verklaart, dat niemand z.weleerw. gaarne zoude zien vertrekken, en dat allen hopen, dat de uitslag van dat beraad moge zijn, dat hij in en onder ons blijft leven en werken.

UITHUIZEN, 16 Febr. Eergisteren werd alhier ten huize van E. SCHILHORN VAN VEEN eene vergadering gehouden van stemgeregtigde leden der Doopsgezinde gemeente van Uithuizen, Uskwert en Uithuizermeeden, ten einde een drietal predikanten te formeren, welke voor de thans bestaande vacature bij die gemeente zouden in aanmerking komen. Op dit drietal werden alphabetisch gesteld de

heeren VAN CLEEF te Warns, DEKKER aan den Helder en FEENSTRA te Dantumawoude, aan welke een verzoek zal worden gerigt eene spreekbeurt te willen vervullen.

De berigtgever voegt er den wensch bij, dat de gemeente in hare pogingen moge slagen, en weder een eigen predikant bezitten, vooral na de groote opofferingen welke zij heeft gedaan, en waardoor het tractement aanmerkelijk is verhoogd.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente van St. Jansga en Delfstrahuizen is benoemd ds. G. A. F[illegible], pred. te Lutten. Op het vijftal stonden, behalve de beroepene, ds. EYKMAN te Nunspeet, BARBAS te Hattem, VAN DIJK te Zevenbergen, en de kandidaat W. LOLCAMA van Franeker. — Te Renswoude is beroepen ds. A. J. VIS DIEPERINK, pred. te Nootdorp. Op het twaalftal stonden o.a. ds. C. P. DE GROOT te Boornbergum c.a. en ds. J. A. P. RIS LAMBERS te Eijerland op Texel. — Te Fijnaart en Heiningen is beroepen ds. V. KONINGSBERGER te Hedel; — te Garderen ds. J. KOSTER, thans te Winterswijk; — te Beest de kandidaat M. HOOG; en te Huizen andermaal ds. A. MACPHERSON, thans te Katwijk aan Zee.

CORRESPONDENTIE.

De aanmerkingen ons toegezonden tegen een berigt uit *Doezum*, aangaande eene vergadering te Noordwijk van het afschaffingsgenootschap, afdeeling *Marum*, voorkomende in deze Courant van Vrijdag den 13den dezer, zijn grootendeels van te weinig belang om er ons blad mede te vullen. Bedoeld berigt wordt onvolledig genoemd, o.a. omdat de president nog staande de vergadering aan den correspondent uit Doezum heeft gevraagd: » of de afschaffingszaak ten zijnent opgang maakte", waarna men tot leedwezen vernam, dat daar een correspondent, zonder afdeeling bestond.

Voorts wordt betoogd dat het berigt *al* te vleijend is. Hierop vervolgt de schrijver dier aanmerkingen aldus:

» Tot beter verstand nemen wij de vrijheid, het publiek nader in te lichten. De zaak is deze. Nagenoeg iedere maand vergadert de afdeeling, waarbij ieder individu kosteloos toegelaten wordt. Een der leden houdt dan eene toespraak en elk die lust heeft levert eene bijdrage, om het even waar van daan, zoo ze slechts gepast is. Van de predikanten, die beide, behalve uitgestrekte gemeenten, gecombineerde plaatsen hebben, is het dus billijkerwijze niet te vergen, dat zij telkens over een reeds zoo veel besproken onderwerp, een zelf opgesteld stuk leveren.

» Ten slotte betuigen ook wij gaarne, dat burgemeester, predikanten, onderwijzers en andere ingezetenen in de gemeente Marum, veel en velerlei goeds doen. Zij, die er meer van willen weten, kunnen daarover lezen: de *Gron Cour.* van den 2den Jan. l.l., *'t Volksblad* van den 12den Nov. 1856 en vooral ook de verslagen van de algemeene vereeniging tegen het pauperisme, te *Groningen* bij de erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA."

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 16 Februarij.

De Keizer heeft heden het wetgevend ligchaam, onder de gebruikelijke ceremoniën, in persoon geopend en daarbij de volgende rede uitgesproken:

Ofschoon de vrede gesloten was, bleven nog altijd moeijelijkheden omtrent ondergeschikte punten de volledige uitvoering van het Parijsche verdrag van den 30sten Maart 1856 belemmeren. Deze zullen ophouden te bestaan, daar ze thans gelukkig zijn te boven gekomen.

Het verschil omtrent het vorstendom Neufchatel heeft zijn oorlogzuchtig aanzien verloren en veroorlooft ons binnen kort eene vreedzame oplossing te verwachten.

Daar in Griekenland de vroegere toestand is hersteld door de drie beschermende mogendheden van dat land, is eene verlenging van het verblijf van de troepen der geallieërde mogendheden onnoodig geworden.

Zoo het al niet te ontkennen is, dat er een betreurenswaardige oneenigheid betreffende den toestand van Napels is ontstaan, moet toch de wensch die de gouvernementen van Engeland en Frankrijk bezielt om overal te handelen ten gunste der menschelijkheid en der verzoening, daarop de bovenhand behouden.

Tegenwoordig, nu eene betere verstandhouding aanwezig is tusschen alle groote mogendheden, moeten wij onze inwendige aangelegenheden regelen en de krachten en rijkdommen des volks ontwikkelen.

De voortgang der beschaving kan niet verkregen worden zonder opofferingen en zonder inspanning.

Het land is, in weerwil van den oorlog en de schaarschheid, in een staat van voorspoed; de opbrengst der indirecte belastingen heeft in 1856 die van 1855 met meer dan 50 millioen francs overtroffen. Sedert het herstel des keizerrijks zijn de indirecte belastingen met 210 millioen vermeerderd, waaronder niet eens de nieuwe belastingen begrepen zijn.

Desniettemin gaat een gedeelte des volks onder de lasten gebukt. Ik heb daarom besloten de uitgaven te verkleinen en zekere belastingen te verminderen, zonder een' greep te doen in het financiewezen van den staat.

Het budget voor 1858, 't welk u zal worden aangeboden, is in evenwigt; de opbrengst der leeningen zal voldoende zijn om de oorlogskosten daarmede te bestrijden.

Het contingent van het leger is bepaald op jaarlijks 100,000 man, zijnde 20,000 man meer dan in gewone tijden, maar volgens de organisatie die ik heb aangenomen, zullen slechts tweederde der *conscripts* onder de wapens blijven en de overigen eene reserve uitmaken, waardoor wij bij eene eerste oproeping 600,000 man ter beschikking des lands zullen hebben. Op het budget zijn 5 millioen francs uitgetrokken om een' aanvang te maken met de vermeerdering van de kleine tractementen der civiele ambtenaren. Ook is daarin begrepen het in de vaart brengen van pakketbooten naar de Overzeesche bezittingen.

Ik zal u voorstellen om tegen den 1sten Januarij 1858 weg te nemen de heffing van de 10 procent op de enregistrements voor den oorlog, wanneer nog 23 millioen daarvoor zullen moeten worden gestort. Ter voorziening zal ik eene nieuwe belasting leggen op de waarde der roerende goederen.

Een philanthropisch denkbeeld noopte de regering om de bagno's naar Guijana over te brengen. Ongelukkig heeft de gele koorts den voortgang der kolonisatie tegengehouden. Er is een ontwerp in overweging om veroordeelden ook van elders naar Afrika over te brengen.

U zullen wetsontwerpen worden aangeboden ten doel hebbende de ontwikkeling van Algerië, de vruchtbaarmaking der provinciën l'Indres en Gascogne. Een ontwerp voor een nieuw strafwetboek voor de militairen zal binnen kort worden aangeboden.

Aan de afgevaardigden wier mandaat na deze zitting afloopt, betuig ik mijnen dank voor de verleende ondersteuning.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 17 *Februarij*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¾.
Dito Dito	» 3	»	$75\frac{13}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	95¼.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$77\frac{7}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	$40\frac{1}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	87.
Dito Nation. Metall	» 5	»	79¼.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	24⅜.
Dito Binnenl	» 3	»	$37\frac{5}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{3}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104⅛.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	85¼.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$84\frac{11}{16}$.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	94⅜.
Dito 6de serie	» 5	»	$96\frac{1}{16}$.
Wisselkoers op Londen	zigt.		f 11,75.
Dito	6/m.		f 11,62½.

LONDEN, 17 *Februarij*. Consols 93¾.

PARIJS, 17 *Februarij*. Fransche 3 pCt. 68.70.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 13 Febr., *Hoekstra* Palembang, Batavia; — 14 *Smit* van Galen, Batavia; *Meeter* Philippus Cornelis, Bordeaux; *Schuitema* de Eendragt, Riga.

HELVOET 14 Febr., *Teensma* Adolf Eduard, Leith; *de Ruiter* K[illegible] *Goosens* Cornelia, Nantes.

[illegible] *Wolves* Maria, Antwerpen.

PALERMO 6 Febr., *Moesker* Susanna, Messina.

SEVILLE 16 Febr., *Huisman* Hendrika, Kirkaldy; — 17 *Lever* Hendrika, Newcastle.

PALMA 3 Febr., *Kal* Koophandel, Newcastle, met verlies van boot, zeilen, enz. en andere schade.

Bij DEAL 12 Febr., *Legger Jr.* Termonde, v. Antw. n. Malaga; — 13 *Bartelse* Burger, v. Shields n. Lissabon.

Bij WIGHT 12 Febr., *Admiraal* Per Aspera ad Astra, v. Batavia n. Rotterdam.

HARWICH 12 Febr., *Bakker* Zwaantina, v. Gron. n. Ipswich.

Vertrokken.

ST. GEORGE D'ELMINA 31 Dec., *Lutzow gg.* Gouv. v. d. Eb, Rott.

VENETIE 5 Febr., *Zuiderduin* Clara Wilhelmina en 7 *Fick* Catharina, Marseille.

GENUA 6 Febr., *de Boer* Ida, Rio de Janeiro.

DEAL 12 Febr., *Vlas Pot* Gesina Mensinga, Seville.

FALMOUTH 10 Febr., *Oldendorp* Kooger-Polder, Amst.

PORTSMOUTH 12 Febr., *Biese* Vriendschap, Konst.

PORTLAND 12 Febr., *Meppelder* Jacobus Martinus, Batavia.

SWANSEA 12 Febr., *Hazelhoff* Odelia Margrietha, Sydney.

BELFAST 7 Febr., *Kramer* Catharina, Lissabon.

HARTLEPOOL 12 Febr., *Rosenbeek* Bureau Véritas, Triest; *van Eijk* Adriana Francisca, Vlissingen.

SUNDERLAND 10 Febr., *Lambach* Klaartje, Rott.

HULL 11 Febr., *Scherpbier* Elsje, Gothenburg.

LYNN 11 Febr., *Bragt* Lucretia, Bordeaux.

BERGEN 27 Jan., *Lambach* de Gier, Holland.

In lading.

NEWYORK 24 Jan., *Middel* St. Vitus, Amst.; *de Groot* H. Vincentius van Paulo, Montevideo.

LONDEN 13 Febr., *Sap* Joanna Jacoba, Bilbao.

LIVERPOOL 10 Febr., *Bauditz* Maria Elizabeth Margaretha, Melbourne.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 29 Jan., *van Duffelen* Oceaan, Malta.

VENETIE 7 Febr., *Bakker* Anne Willem en *Brouwer* Harmina Nepperus, Marseille.

LONDEN 11 Febr., *Londt Hzn.* Joannes Albertus en *Meijer* Wilhelmina, Batavia; *Thaden* Anke Berg en 12 *Mellema* Hermanus Hesselaar, Elseneur.

ZOUTKAMP, 16 Febr. Zeilklaar *Juby* Jane, Gloucester.

HARLINGEN, 16 Febr. Binnengekomen 13 Febr., *Munneke* Baudina en 14 *de Boer* Boreas, Newcastle.

Vertrokken 14 Febr., *de Boer* Aeolus, Leith.

HELVOET, 13 Febr. Het schip Gouverneur Generaal Rochussen, kapit. *Laseur*, van Batavia naar Rotterdam, alhier bij de 3de ton aan den grond vastgeraakt, is gebroken en zal geheel weg zijn; het volk is gered en de inventaris, benevens 900 balen koffij, zijn geborgen.

HULL, 12 Febr. Het schip Arentina Jacoba, wijlen kapit. *Bakker*, van hier naar Napels vertrokken, is, met verlies van den kapitein en twee man der equipage, uit zee teruggekomen.

RIGA, 1 Jan. Gedurende het jaar 1856 zijn alhier aangekomen 2052 schepen, waaronder 256 Nederlandsche.

Gepraaid den 4 Jan., op 6° 5' N.Br., 22° 21' W.L., *Vis* Rotterdam, v. Rott. n. Bat. — Den 17 Jan., op ...., *v. Gijssel* Stad Amsterdam, v. Passaroeang n. Rott., met verlies van den grooten mast. — Den 20 Jan., op 14° 22' N.Br., 28° 6' W.L., *Zweede* Hugo Grotius, v. Rott. n. Soerabaya. — Den 24 Jan., op 42° 58' N.Br., 32° 49' W.L., *v. d. Valk Jr.* Mercator, v. Batavia n. Schiedam. — Den 10 Febr., bij Goudstaart, *Noordhoek* Fortuna, v. Rott. n. ......

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 15 Febr., *Post* Pauline, Batavia; *Eijlers* Javaan, Suriname; *Korte* Hendrika Margaretha, Cardiff; *Veldhuis* Provincie Overijssel, Zwolle; — 16 *Teensma* Vijf Gebroeders en *Fullbrun* Passarouang, Bat.; *Sap* Emma Maria, Bordeaux; *Tiktak* Jantina Fennechina, Riga.

TEXEL 16 Febr., *Schaafsma* Antje, Bahia.

IPSWICH 13 Febr., *Bakker* Zwaantina, Gron.

Bij PORTLAND 12 Febr., *Broeksmit* Bato, v. Bat. n. Rott.

DEAL 13 Febr., *Niekus* Teckla Johanna, v. Lynn n. Bordeaux.

LISSABON 4 Febr., *Vink* Voorwaarts, Shields.

S. ANDERO 7 Febr., *Pot* de Hoop, Lond.; — 9 *Potjewijd* Agatha, Antwerpen.

NEW-YORK 30 Jan., *Meijer* Julius, Rott.; — 1 Febr., *Fekkes* Mathilde, Triëst.

SANTA CRUZ (TENERIFFE) 1 Febr., *Hartmans* Cath. en Theresia, v. Amst. n. Bat.; heeft den volgenden dag de reis voortgezet.

HAVANA 25 Jan., *Bok* Elisab. Maria, Rott.; — 27 *de Jong* Zuiderzee, Harl.

BAHIA 27 Dec., *Schaaf* Zephyr, Fernambuc (9 Jan. n. Rott. vertrokken); — 6 Jan., *Dijkema* Broedertrouw, Genua.

BUENOS-AYRES 24 Dec., *Wilton v. Reede* de Schelde, Rott.

RIO GRANDE 6 Dec., *Koster* Zeeploeg, Buenos-Ayres; 31 Dec. n. Falmouth uitgeklaard.

CADIX 27 Jan., *Bakker* Adriana Sophia, Cork; .... Vereeniging, Vlaard.; — 28 *Flik* Monnikendam, Hamb.

RIO JANEIRO 26 Dec., *Sap* Vasco de Gama, Newc.

Vertrokken.

TEXEL 15 Febr., *Gouda* Egmond aan Zee, Londen.

HELVOET 15 Febr., *den Breems* Koophandel en Zeevaart, ...

BRIELLE 15 Febr., *Hazewinkel* Johanna, Newc.

FALMOUTH 12 Febr., *Ganswijk* Billiton, v. Amst. n. Bat.

DARTMOUTH 13 Febr., *Tuk* Nieuw-Holland, v. Amst. n. Bat.

PLYMOUTH 12 Febr., *Kuijpers* Vr. Maria, v. Londen n. Bilbao.

MESSINA 30 Jan., *Haak* Catharina, Hamburg.

LISSABON 5 Febr., *v. d. Wal* Johan Wilbrand, Cardiff.

BUENOS-AYRES 16 Dec., *van Veen* Henriëtte Elisabeth Suzanna, Antwerpen.

MADERA 4 Febr., *Schreuder* Meermin, St. Thomas.

RIO JANEIRO 24 Dec., *Dijcke* Samarang, Montevideo; — 30 *Potjer* Twee Cornelissen, Cowes; — 4 Jan. *Witt* Goede Vrede, Triest.

In lading.

BUENOS-AYRES 2 Jan., *Vogel* Alida Henriette, Rott.; *Bruynseels* Pantalon, Antwerpen.

LIVERPOOL 13 Febr., *Wirtjes* Klasina Aidina, Livorno.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 17 Februarij. Nu men den winter als geweken kan beschouwen, openbaart er zich ook weder eenig leven in de scheepvaart alhier; door veel aanbod van- en weinig vraag voor scheepsruimte, schijnen zoowel de binnen- als buitenlandsche vrachten zich vrij middelmatig te zullen instellen.

Heden is gedaan naar Southampton tot 20 sh. in full, naar Londen 16 sh. en 10 pCt., beide per 10 quarters Haver; naar Bayonne tot f 25 in eens af per last Tarwe (ook f 22 en 10 pCt.); naar Amsterdam of de Zaan f 5 per last Koolzaad; naar Rotterdam f 5 per last Gerst; de laatste bevrachting naar Brussel is geweest f 7 per last Gerst.

231ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

17de Lijst. No. 16116 premie f 3000.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 16 *Februarij* 1857.

4 Nederl. ℔ 36 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Februarij*.

TARWE.			GERST.			Zw. Voer 40 ℔ f 2,90
Oude	70 ℔ f		N.W. 1856	52 ℔ f	4,20	- - 42 - - 3,15
N.Oml.1856	66 -	7,25	-	54 - -	4,70	- - 44 - -
- -	68 - -	8,25	-	56 - -	5,20	
- -	70 - -	9,25	Zomer	54 - -	4,35	BOONEN.
- Old.	66 - -	6,75	-	56 - -	4,85	Paardeb. f 4,00 tot f 5,60
- -	68 - -	7,75	Knobbe	60 - -	5,50	Gr. Erwt. f
- -	70 - -	8,75	-	62 - -	5,90	Graauwe dito f
ROGGE.			HAVER.			
N. Inl.	60 ℔ f	4,00	N. Dikke	36 ℔ f		ZADEN, ENZ.
- -	62 - -	4,70	- -	38 - -		Old. Koolz. f 12 tot f 15
- -	64 - -	5,40	-	40 - -	3,05	Oml. dito f
- -	66 - -	6,10	-	42 - -	3,25	Zomerzaad f
Oude	66 - -		-	44 - -	3,45	G. Mosterdz. f
BOEKWEIT.			-	46 - -	3,65	Lijnzaad f
N.Gr.Zd.	60 ℔ f	5,45	-	48 - -	3,85	Dederzaad f 7, f 8 a f 9,25
- -	62 - -	5,95	-	50 - -	4,05	Gr. Gort f 7,50 a f 8,50
- -	64 - -	6,45	N.W.Voer	36 - -	2,60	Parel dito f 12 a f 12,75
- Zw.-	60 - -	5,35	- -	38 - -	2,80	Raapolie per vat f 49
- -	62 - -	5,85	- -	40 - -	3,00	
- -	64 - -	6,35	N. Zw. -	36 - -	2,50	
Veen	64 - -	6,25	- -	38 - -	2,70	

Bij iets ruimer aanvoer van granen was de handel wel zoo levendig. Tarwe niet driftiger. — Rogge prijshoudend. — Boekweit 10 cent hooger verkocht. — Gerst in een doen. — Dikke Haver als voren, Voer iets aangenamer, Zwarte als voren. — Koolzaad niet driftiger. — Beste Boonen iets meer gevraagd. — Gort stil.

AMSTERDAM, 14 *Febr.* Hennep: Er is gedaan in fijne Riga Poolsche rein a f 66, lange bruine pas a f 60 en Venetiaansche P. C. a f 62. De stemming is vast.

AMSTERDAM, 16 *Febr.* Tarwe bij kleinigheden aan consumtie verkocht: 130 ℔ n. wb. Pools. f 440, f 445; 127 ℔ o. dito f 440; 128 ℔ dito f 430; 131 ℔ n. b. dito f 430; 126 ℔ j. dito f 360; 127 ℔ o. roode Amerik. f 380; 130 ℔ dito f 385 aan de Zaan. — Rogge prijshoudend: 119 ℔ Arch. f 229; 120 ℔ dito f 227 bij partij; 118 ℔ Petersb. f 220; 117 ℔ dito f 215 bij partij; 117 ℔ Stokh. f 215; 120, 122 ℔ Amerik. f 265, a 266. — Boekweit prijshoudend: 118 ℔ Holsteins f 234; 115 ℔ mindere dito f 220; 117 ℔ Gordijker f 235 aan de Zaan.

Koolzaad op het voorjaar zonder handel, op het najaar bij vorigen marktdag ½ p. vl. lager: op 9 vat in Aug., Sept., Oct. en Nov. 80½ p. vl. — Lijnzaad prijsh.: 107, 108 ℔ Arch. f 382; 107 ℔ Calcutta f 430. — Raapolie dadelijk en op levering van het najaar lager: op 6/w. f 53,50; vlieg. f 52; Mei f 50,75 a f 50,50; Sept. en Oct. f 47; Nov. en Dec. f 47 a f 46,75. — Lijnolie dadelijk in een doen, op het voorjaar lager en het najaar slap zonder handel: op 6/w. f 44,25; vlieg. f 43 a f 43,25; Maart f 42,75 a f 42; April f 43 a f 42,25; Mei f 43,50 a f 42,50; Sept. en Oct. f 43 a f 42,50. — Hennepolie op 6/w. f 49,25; vlieg. f 48. — Raapkoeken f 85 a f 88. — Lijnkoeken f 10 a f 15.

SCHIEDAM, 14 *Febr.* Moutwijn f 19,50; Jenever f 25; Amst. Proef f 26,25.

Van den 16*den*. Moutwijn f 20, zijnde f ½ hooger.

LONDEN, 13 *Febr.* De graanmarkt was heden schraal bezocht en die weinigen betoonden daarenboven niet veel lust tot koopen. Inl. en vreemde tarwe moest op denzelfden stand als l.l. Maandag worden genoteerd. In de overige graansoorten was mede geen verandering.

Van den 16*den*. Granen in een deen.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Februarij*. De prijs der boter was heden: 1ste soort, hooiboter f 22; 2de soort, grasboter f 20.

LEEUWARDEN, 13 *Febr.* De prijs der boter was heden f 55.

AMSTERDAM, 14 *Febr.* De prijs der Boter was heden als volgt: Vriesche f 57 a f 59; Kamper f 56 a f 58; Deventer f 49 a f 53; Zwolsche f 53 a f 56.

LONDEN, 13 *Febr.* Boter wordt genoteerd: beste Friesche 130 a 132 sh., surplus 118 a 122 sh., 2de kwal. 96 a 100 sh., beste Hollands. 94 a 98 sh., Kamper en Zwolsche 114 a 126 sh., Bosscher 104 a 110 sh., Groninger 100 a 106 sh.

Van den 16*den*. Friesche Boter 130, Gron. dito 96 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 17 *Febr.* Rundvee te schaarsch ter markt om er iets van te kunnen noteren; schapen tamelijk aangevoerd; levende varkens ruim ter markt; dragtige van f 40 tot f 50; guste van f 20 tot f 25 à f 28; geslagte dito niet veel ter markt, van f 54 tot f 59 de 100 Ned. ℔; in een en ander werd een tamelijke handel gedreven.

LEEUWARDEN, 13 *Febr.* Er bevonden zich heden ter markt 450 vette beesten van goede kwaliteit; de prijzen waren niet hooger; 30 vette kalvers, insgelijks flaauwer; 40 schapen, goed prijshoudend; alsmede 25 vette varkens, welke bij voortduring hooge prijzen opbrengen.

LONDEN, 13 *Febr.* Ter veemarkt heerschte weinig kooplust; de notering was nagenoeg dezelfde als l.l. Maandag.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 16 *Februarij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅝; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 95⅜. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. f 52¼. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. $24\frac{7}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37½; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. 41⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{7}{16}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛; Dito te Londen 4½ pCt. 94¾; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96⅛. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 77⅛; Dito Dito 2½ pCt. 40⅛; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{1}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $79\frac{7}{16}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21¼.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Gehuwd:

L. RAANGS
met
A. H. BRAKER.

ADORP, 16 Februarij 1857.

*** Heden beviel van een' ZOON H. STRATINGH, geliefde Echtgenoot van

Mr. H. J. OFFERHAUS.

DELFZIJL, 12 Februarij 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER H. R. GEERTSEMA, Echtgenoot van

F. J. ROELFSEMA.

NIEUW-SCHEEMDA, 13 Februarij 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER Vrouwe A. M. RENNO, geliefde Echtgenoot van

Mr. W. A. OFFERHAUS.

NIEUWOLDA, 14 Februarij 1857.

*** WINSCHOTEN, 14 Februarij 1857. Bevallen van een' ZOON JOHANNA LUDENS, Echtgenoot van den Goud- en Zilverwerker

R. FOLKERS.

Wegens de zoo veelvuldige Betrekkingen en Kennissen dient deze ter *eenige kennisgeving.*

*** Bevallen van een' ZOON J. F. P. M. USELLINO, Echtgenoot van

H. J. SORMANI.

GRONINGEN, 15 Februarij 1857.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en aangehuwde Kinderen, mijn dierbare Echtgenoot JOANNES RÖMELINGH, in leven *oud-Boekverkooper te dezer Stede*, in den ouderdom van bijna 76 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim vijftig jaren.

GRONINGEN, 13 Februarij 1857.

G. VAN DER VLIET,
Wedw. J. RÖMELINGH.

*** Heden overleed, na eene ziekte van eenige weken, mijne dierbare Echtgenoot HENRIKA NUMAN, in den ouderdom van ruim 69 jaren. Bijna 41 jaren was zij de Gezellin mijns levens, terwijl zes Kinderen en twee Behuwdkinderen met mij haar gemis betreuren.

ONDERDENDAM, 13 Februarij 1857.

G. DUSSELDORP.

Postkantoor te Groningen.

De DIRECTEUR van het *POSTKANTOOR* brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, te beginnen met **Vrijdag den 20sten Februarij** aanstaande, de STOOMBOOT waarmede **BRIEVEN naar AMSTERDAM** en verdere plaatsen in **HOLLAND**, over de *Zuiderzee* worden verzonden, hare dienst **hervatten** op **Vrijdag, Zondag** en **Woensdag** van iedere week.

De laatste ligting der Brievenbus voor deze Dienst zal zijn: de BUITENBUSSEN te **acht** en van die aan het KANTOOR te **kwart voor negen uur.**

De Directeur voornoemd:
VAN ITTERSUM.

Herbesteding.

Het BESTUUR VAN DEN *ONNERPOLDER* zal, op ZATURDAG den 28sten Februarij 1857, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein R. ABELS, te *Haren*, overgaan tot de **UITBESTEDING** bij enkele Inschrijving aan den minstaanemende, van:

I. Het BOUWEN van en het LEVEREN van alle MATERIALEN tot een Achtkanten WIND-WATERMOLEN, groot in zijn vlugt 22.80 E., ten dienste van den Polder op aan te wijzen plaats aan het Drentsche diep nabij de Waterhuizen.

II. Het BOUWEN met BIJLEVERING van alle MATERIALEN van eene MOLENAARSWONING aldaar.

Alles overeenkomstig Bestekken, die acht dagen vóór den dag van Uitbesteding ter lezing zullen liggen ten Huize van Uitbesteding en ten Kantore van den eerstondergeteekende, in de Heerestraat te *Groningen*. Aanwijs in *loco* zal worden gedaan op DONDERDAG den 26sten dezer, des voormiddags te 11 uur. — De Biljetten van Inschrijving zullen moeten worden bezorgd ten Huize van den eerstondergeteekende, vóór of op Vrijdag den 27sten dezer maand.

Het Bestuur voornoemd:
Mr. J. W. QUINTUS, *Voorz.*
Mr. J. H. QUINTUS, *Secrte.*

DILIGENCEDIENST CONCORDIA,

VAN

GRONINGEN op *ASSEN* v.v.,

in directe verbinding met de **BARGE- en DILIGENCEDIENST** op ***Meppel*** en ***Zwolle***. Te beginnen op DONDERDAG den 19den Februarij 1857, vertrekt deze Dienst ALLE MORGENS om **6 uur** van ***Groningen*** aan het Hotel *de Doelen*, aan de Groote Markt. Vracht van *Groningen* naar *Zwolle* en omgekeerd *f* 3,60 of *f* 4,00.

J. DE GROOT,
Directeur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 25sten Februarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort onder *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING met KOESTALLING en grooten TUIN er achter, get. N 116, Oostzijde in de Nieuwe Boteringestraat alhier, doende 's jaars tot huur *f* 6—72, wordende door D. HOFMAN en Vr. in eigendom bewoond en gebruikt.

II. Eene nieuwe BEHUIZING met groote KOESTALLING, get. G 138, benevens de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van eenen MOESTUIN, groot 54 Roeden, 10 Ellen, doende 's jaars op Michiel tot huur *f* 30—00, Oostzijde de straat buiten de Boteringepoort voormeld, wordende door J. BOELENS en G. BOUMAN in huur bewoond en gebruikt.

III. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 46 R., 10 E. LAND, achter de Rijskampen, buiten de Boteringepoort alhier, doende 's jaars op Midw. tot huur *f* 54—00.

Om te aanvaarden: de Landerijen en Moestuin op Gregori a.s. en de Behuizingen op den 1sten Mei 1857.

Te bezien: Perc. I en II op den dag van Verkoop en des daags bevorens, van 10—12 en 2—4 uur.

Voorts zal aldaar publiek worden verhuurd:

De bij de Plaats van den Heer H. B. BOSSIEN, in den *Paddepoel*, gelegene **LANDERIJEN**, om te Hooijen en Weiden, Top- en Naweide afzonderlijk en te zamen.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 10den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort alhier, publiek, voor den tijd van één jaar, verhuren, om te Hooijen of te Weiden en te Bouwen:

Ongeveer 25 Bunders LAND van de Plaats *WELGELEGEN*, onder *Noorddijk*; toebehoorende aan Mevrouw de Douairière de Barones van IMHOFF.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 25sten Februarij 1857, worden verkocht:

I. Des voormiddags te 10 uur, vóór en in het Pakhuis *Welgelegen*, aan het Schuitendiep te *Groningen*: RASPEN, ZEVEN, WAAIJER, SCHOPPEN, BALANS met SCHALEN en GEWIGTEN, BASCULE, MATEN, OOSTZEESCHE MATTEN, twee LINNEN KLEEDEN, ongeveer 200 KORENZAKKEN en verder alle **BENOODIGDHEDEN** in **PAKHUIZEN** en op **KORENZOLDERS;**

II. Des namiddags te 2 uur en vervolgens, vóór en in de Behuizing van wijlen den Heer F. E. NIEWOLD, in de Steentilstraat te *Groningen*: MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, PIANO, STAANDE SPEELKLOK, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOED, VLOERKLEEDEN, CARPETTEN, GLAS- en OVERGORDIJNEN, KAGCHELS en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Alles te bezien DINGSDAG bevorens, van 10—5 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 4den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, te *Groningen*, publiek voor den tijd van één Saizoen, publiek worden verhuurd: I. Ongeveer 20 B. uitmuntend OUD GROENLAND, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer C. BACKHAUS; in Perceelen, om te Hooijen en te Weiden; en II. Ongeveer 2 B. best OUD GROENLAND, gelegen in twee Stukken, onder *Harssens*, Gem. *Adorp*; om te Weiden en te Hooijen; toebehoorende aan Mejufvr. de Wed. en Erven wijlen B. VAN DER HAAR.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

Woensdag den 4den Maart 1857,

des avonds te 7 uur, zullen, ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, verhuurd worden, om te Hooijen en te Weiden: de LANDERIJEN bij de Plaats in den *Paddepoel* behoorende aan Mr. J. J. CREMERS; — en ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**: Zes Bunders LAND, aan den Adorperweg, behoorende aan den Heer A. R. SORMANI.

Mr. J. J. CREMERS.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 6den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 26 B. GROENLAND, gelegen in den *Paddepoel* bij *Groningen*, toebehoorende aan J. WOLTERS; Ongeveer 3 B. GROENLAND, in den *Paddepoel*, toebehoorende aan Mejufvr. de Wed. J. WITKOP; en ongeveer 6¼ B. GROENLAND, gelegen achter de Rijskampen, toebehoorende aan E. P. BORGMAN; alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 7den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime BEHUIZING, get. G 56, met TUIN, staande en gelegen aan de Stadsgracht tusschen de Boteringe- en Ebbingepoorten te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—67½, en

II. Eene ruime, nieuws vertimmerde BEHUIZING en SCHUUR, get. W I., met de VASTE BEKLEMMING van den daarbij behoorenden grooten TUIN, doende jaarlijks op den 1sten Mei tot vaste huur *f* 10—00, staande en gelegen oostzijde aan de straat op den hoek van het Studentenpad, buiten de Boteringepoort te *Groningen*; — beide Perceelen behoorende tot de Nalatenschap van wijlen Jonkh. Mr. T. J. VAN IDDEKINGE. — Om te aanvaarden de Tuinen op Gregorie en de Behuizingen op den 1sten Mei 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Maandag den 9den Maart 1857,

des avonds te 7 uur, zullen, ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, ten Huize van A. MIDDELKOSTER, worden verhuurd, om te Hooijen en te Weiden: de LANDERIJEN bij *Koekoek* en *Harssensbosch* behoorende aan Mr. J. J. CREMERS, C. S.

Mr. J. W. QUINTUS.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, voor één Saizoen, publiek worden verhuurd: Op DINGSDAG den 10den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*:

Ongeveer 7 B. best **GROENLAND**, gelegen in 4 stukken aan het Selwerderdiepje; ongeveer 7 B. uitmuntend GROENLAND, gelegen in 3 stukken achter *Borgham*; ongeveer 5 B. best GROENLAND, gelegen aan den *Wolddijk*, en ongeveer 1½ B. best GROENLAND, mede aldaar; alles toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; in onderscheidene Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

En op WOENSDAG den 11den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*: ongeveer 6 B. uitmuntend GROENLAND, in 3 stukken, aan de Stadsgracht buiten de Steentilpoort; ongeveer 5 B. best GROENLAND, in 3 stukken, aan het Zaagmuldersweg aldaar, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; ongeveer 7 B. best GROENLAND, aan het Damsterdiep aldaar, toebehoorende aan de Erven van wijlen Mejufvr. de Wedw. J. R. TIJL; ongeveer 9 B. best GROENLAND, in 4 stukken, mede aldaar, toebehoorende aan den Heer K. MAATHUIS; ongeveer 5 B. best GROENLAND, aan het einde van het Zaagmuldersweg aldaar; ongeveer 4 B. best GROENLAND, te *Euvelgunne*, en ongeveer 3½ B. best GROENLAND, aan den Boermandeweg, toebehoorende aan den Heer H. K. BAKKER; — en het TOPGRAS van ongeveer 2 B. Land, gelegen aan den Stadsweg bij *Oosterhoogebrug*, het 2de stuk, toebehoorende aan den Heer R. T. DE COCK.

Alles in onderscheiden Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 13den Maart 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 25 B. **GROENLAND**, gelegen in den *Paddepoel*, en ongeveer 13½ B. best GROENLAND, gelegen aan den *Wolddijk*, bij de *Noorder Hoogebrug*; alles toebehoorende aan den Heer S. ROODA; en zulks in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

Verkoophuis in de Oosterstraat.

MAANDAG den 23sten Februarij 1857, 's morgens te 10 uur en vervolgens, zullen in opgemeld VERKOOPHUIS publiek worden verkocht:

De **GOEDEREN** breeder gedetailleerd in de Courant van den 11den dezer, alsmede nog eenige **SCHAAFBANKEN**. Te bezien ZATURDAG bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, op MAANDAG den 23sten Februarij 1857, des voormiddags te 11 uur, in het Logement van S. J. DE VRIES, te *Delfzijl*, publiek, **tegen contant Geld**, verkoopen:

38 LIMBURGSCHE KAZEN.
220 Pakjes KAARSEN van 4 (Stearine).
20 dito DITO van 6 (id.).
132 Kistjes KUNSTWAGENSMEER.

Welke Goederen bij den Heer Strandvonder der Gemeente *Delfzijl* zijn aangegeven, en zich bevinden in het Pakhuis *het Entrepot* te *Delfzijl*, alwaar dezelve zijn te bezigtigen ten dage van Verkoop van 9—11 uur.

DE GEWONE JAARLIJKSCHE

DENNENVERKOOPING

van de Erven Wed. J. W. KYMMELL, te *Roden*, zal aldaar worden gehouden op MAANDAG den 23sten Februarij 1857.

Dingsdag den 24sten Februarij

1857, des voormiddags te 10 uur, zal, in het *Lieversche Bosch*, onder *Roden*, publieke Verkooping worden gehouden van **400** Stammen **ELKEN BOOMEN**, benevens van eenige Perceelen **SCHILHOUT**, aldaar op Wortel staande.

Notaris: H. H. VAN LIER.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op ZATURDAG den 28sten Februarij 1857, des avonds te zes uur, ten Huize van de Logementhouderesche F. BUZEMANN, te *Scheemda*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 15 Roeden LAND, zullende inkomstig jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 50—00.

II. Den EIGENDOM van Perceel I, groot *f* 50—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders, 49 Roeden, 90 Ellen LAND, doende jaarlijks op Martini tot vaste huur *f* 50—00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders, 46 Roeden, 40 Ellen LAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 30—00; en

V. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders, 42 Roeden, 90 Ellen LAND, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 135—00; alles te *Nieuw Scheemda*, onder de Gemeenten *Scheemda* en *Noordbroek* gelegen, en thans in losse huur gebruikt door K. L. HOLTKAMP.

De Verkoopconditiën zullen drie dagen bevorens ter lezing liggen ten Verkoophuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van den Heer J. T. HOUTMAN, op nader te bepalen tijd en plaats, in den loop van Maart 1857, onder zeer aannemelijke voorwaarden, publiek verkoopen:

Het **KOFSCHIP *BERENDINA***, groot 125 Tonnen, zeer profitabel om Hout aan te voeren, in reparatie liggende bij den Heer H. V. D. WERF, te *Appingedam*. Intusschen **UIT DE HAND TE KOOP**; — inlichting bij HOUTMAN.

Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

TE HUUR:

Eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, voor een klein Gezin, in de Stoeldraaijerstraat. Nader informatie bij

P. F. MULDER,
Tabak- en Snuiffabrikant
aan de Vischmarkt.

Die zich ook verder blijft aanbevelen in **'t verkoopen** van **THEEËN** en zuiver **WESTIND. ARROWROOT.**

GRONINGEN, 16 Februarij 1857.

WORDT TE KOOP OF

TE HUUR GEVRAAGD:

Een **TUIN** met ZOMERHUISJE, aan den Noordelijken kant der Stad; de Koopprijs geen *f* 1000 te boven gaande. Adres met Briefjes onder letter L. aan het BUREAU dezer COURANT.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het in 1856 nieuw uitgehaald **TJALKSCHIP** de ***ONDERNEMING***, groot p. m. 80 Tonnen, met COMPLETEN INVENTARIS, laatst bevaren door Schipper O. W. PRONK en thans liggende te *Wildervank*.

Te bevragen bij den Eigenaar
E. R. MEURSING,
te *Hoogezand*.

ATTENTIE!

De ondergeteekende verzoekt nogmaals beleefdelijk zijne geachte Begunstigers, binnen **acht dagen** ten **zijnen Huize OPGAVE** te willen doen, in hun en zijn belang, van de hem toevertrouwde **VERBRANDE GOEDEREN** en de **WAARDE daarvan.**

GRONINGEN, 17 Februarij 1857.

A. VALK,
Zijde- en Wolverwer.

G. B. STEGE,

Commissionair te *Martenshoek*,

beveelt zich aan in 't leveren van **HOLL.** en **FRIESCHE STRAATVUILNIS** en verdere **MESTSTOFFEN.**

LEEST HIER!

Ondergeteekenden, B. VEENHUIS, Zaakwaarnemer te *Uithuizen*, en G. VEENHUIS, te *Groningen*, doen aan hunne Begunstigers te weten, dat zij ook dit jaar wederom werkzaam blijven in het **leveren** van **PLAATSVERVANGERS** en **NOMMERVERWISSELAARS.** Hunne Begunstigers *billijk*, *eerlijk* en *getrouw* te behandelen, zal hun streven, hun doel zijn.

B. VEENHUIS.
G. VEENHUIS.

Er wordt **gelegenheid** gevraagd, met Augustus aanstaande, **tot INWONING, ENZ.,** voor **drie WEKEN** van 11—18 jaren. Nader informatie te bekomen aan het BUREAU dezer COURANT.

W. E. J. TJEENK WILLINK, te *Zwolle*, vraagt een **BOEKBINDERSGEZEL**, die goed met eene LINIËER-MACHINE kan werken.

Op een ***KASSIERSKANTOOR*** wordt een **BEDIENDE** gevraagd, voor het INKASSEREN in de Stad. Adres aan het BUREAU dezer COURANT, Letters P. Q.

STOOMBOOT HARLINGEN.

HERVATTING DER DIENST

TUSSCHEN

Amsterdam, Enkhuizen en *Harlingen*,

op **Zaturdag** den 21sten **Februarij** 1857.

Vertrek van ***Amsterdam:*** ZONDAGS, WOENSDAG en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.

Vertrek van ***Harlingen:*** MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens te 8 uur.

In verband met eigen Diligence tusschen

Harlingen, Leeuwarden en *Groningen*

(ZONDER OPONTHOUD TE *LEEUWARDEN*);

waarvan de **eerste** Afrid van **Groningen** zal plaats hebben **op Vrijdag den 20sten Februarij**, 's avonds te 11 uur, en vervolgens op de GEWONE DAGEN en UREN.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.